

Марна слава

Олександр Мінович

Холодна осінь. Моросить... Люди ніби по команді солдатського старшини перейшли на нову форму одягу. Одягли куртки, светри, плащі, втягнули від незвичної ще прохолоди голови у плечі.

Дивлюсь з вікна машини, як на пішохідному переході власники цієї нової теплої одяжі спішають перейти на зелене світло. І вихоплюю поглядом із натовпу хлопця, який іде в шортах. Звертаю увагу на нього не тільки я, але й усі перехожі.

"Ого", – думаю, – "не боїться холоду". "Мабуть, загартований".

Проте тут же помічаю на молодому чоловікові куртку, яка ніби стидить шорти.

Прикидую:

"Не, щось не те. Може вдома не ночував, або вигнали звідкись, або штанів немає, або ще щось, не знати що".

Хлопець підходить ближче і таємниця його вигляду розкривається.

На голих загорілих ногах дві великі тату-картинки.

Якщо вдягнути штани, то хто їх бачитиме?

Що ж, – міркую, – і це теж спосіб виділитися із загальної маси, до чого більшість з нас прагне все життя.

Хоча, не тільки при житті.

Згадую, як колись відвідав велике міське старе кладовище. Народу поховано – море. Місця вільного і півметра немає. Все пам'ятники, пам'ятники й пам'ятники... Великі, малі, бідні, багаті, і дуже вже багаті... Ну, як і ми – люди.

У знаменитих та великих – не могила, а цілий архітектурний комплекс. Тут вказано всі їх прижиттєві заслуги.

Із знаменитими впевнено конкурують ті, кого в народі називають бандитами. Видають їх – короткий вік і своєрідні надгробні написи.

Перші та другі займають видні, центральні місця, мимо не пройдеш. Напевно, саме для таких спеціально ці місця й тримають.

Трохи далі картинка міняється. Йдуть спочилі маловідомі вже: поети, письменники, художники, генерали, полковники.

Ще далі дивлюсь, написано: тут похований майор такий-то. Інших регалій, мабуть, в чоловіка за життя не було.

За майором ще пам'ятник. Написано: "Тут похоронений член партії з 1936 року".

Бути колись таким було почесно. А тепер для якогось молодого – буде щонайменше трохи дивно.

Знову згадую: недавно бачив генерала в бані. Коли він скинув свій мундир та зайшов до парильні, ніхто навіть погляду на нього не підняв. Бо, що на нього дивитися? Чоловік, як чоловік. З добрим животом і кривими ногами.

А, як по вулиці з березовим віником йшов, то всі дивилися. Навіть жартували від

несподіваного й не часто баченого:

- Дивись, дивись, он генерал із віником березовим! У баню йде!

Не тривка штука - людська слава та почесні. Скинув із себе мундир - і немає тобі ні слави, ні почесей. Химера.

Ми стараємось виділитися із людського натовпу, як той хлопець у шортах. Виділитися, вирватися вперед. Саме так і досягається слава. Бо якби всі були чемпіонами світу, то хто славив би їх. Коли ж таких одиниці, то відділяються, відрізняються вони з мільйонів нас і тоді саме за таке ми їх вшановуємо і славимо. Виходить за те, що вони не такі, як ми, або можуть те, чого ми не можемо.

Хтось добре придумав цьому назву - марнославство. Від слів марно, даремно славитися. Бо ж все химера. Все пройде, коли скинемо мундир.

Сказано ж бо, що нічого нового немає під сонцем, все минеться і все - суєта суєт.

Знаю й сміюся зараз із себе. Бо коли пишу ці рядки, то теж марнославлюся та хочу виділитися з великої юрби перехожих, що йдуть переходом на зелене світло з одного світу до іншого.

Знову сміюся і думаю собі:

"Але яке ж воно притягуюче й липке - те марнославство".